

Prava i mogućnosti autora nakon objave rada u znanstvenom časopisu / 10 godina Repozitorija Medicinskog fakulteta

---

Škorić, Lea; Markulin, Helena

Conference presentation / Izlaganje na skupu

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:105:406234>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom](#).

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-14**

Repository / Repozitorij:

[Dr Med - University of Zagreb School of Medicine Digital Repository](#)

LEA ŠKORIĆ
HELENA MARKULIN

*PRAVA I MOGUĆNOSTI
AUTORA PRI OBJAVI RADA U
ZNANSTVENOM ČASOPISU*

*10 GODINA REPOZITORIJA
MEDICINSKOG FAKULTETA*

**PRAVA I MOGUĆNOSTI
AUTORA PRI OBJAVI RADA
U ZNANSTVENOM ČASOPISU**

LEA ŠKORIĆ

SREDIŠNJA MEDICINSKA
KNJIŽNICA

MEDICINSKI FAKULTET

SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

VAŽNOST AUTORSKOG PRAVA

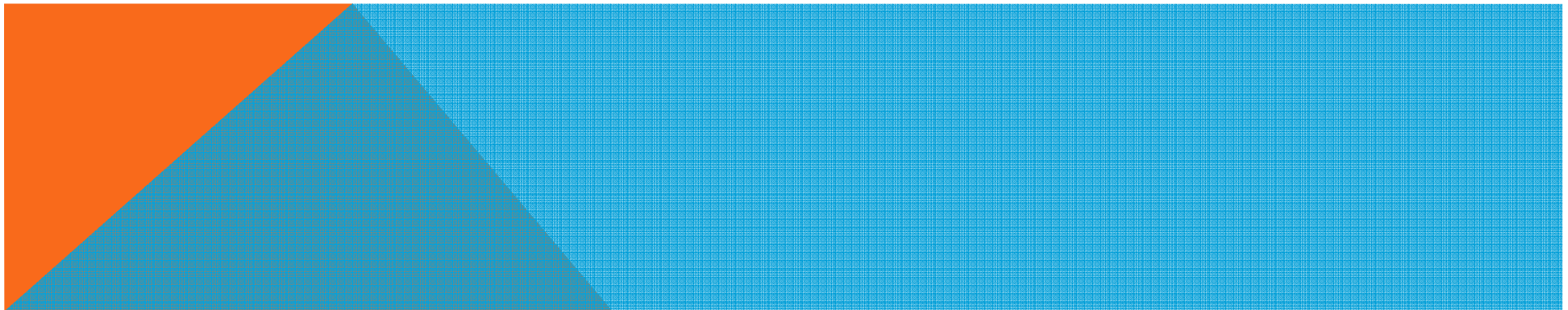
Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima (NN 176/2003):.

- **Članak 9.**
- (2) Autoru pripada autorsko pravo na njegovu autorskom djelu **činom samog stvaranja** autorskog djela.
- **Članak 13.**
- (1) Autorsko pravo sadržava **moralna** prava autora, **imovinska** prava autora i druga prava autora.
- **Članak 14.**
- (1) **Autor ima pravo odrediti hoće li, kada, gdje, kako i pod kojim uvjetima njegovo autorsko djelo biti prvi put objavljeno.**
- **Članak 18.**
- Autor ima **isključivo pravo sa svojim autorskim djelom i koristima od njega činiti što ga je volja**, te svakoga drugog od toga isključiti, ako zakonom nije drukčije određeno. To pravo obuhvaća, osobito:

- pravo reproduciranja (pravo umnožavanja),
- pravo distribucije (pravo stavljanja u promet),
- pravo priopćavanja autorskog djela javnosti
- pravo prerade.

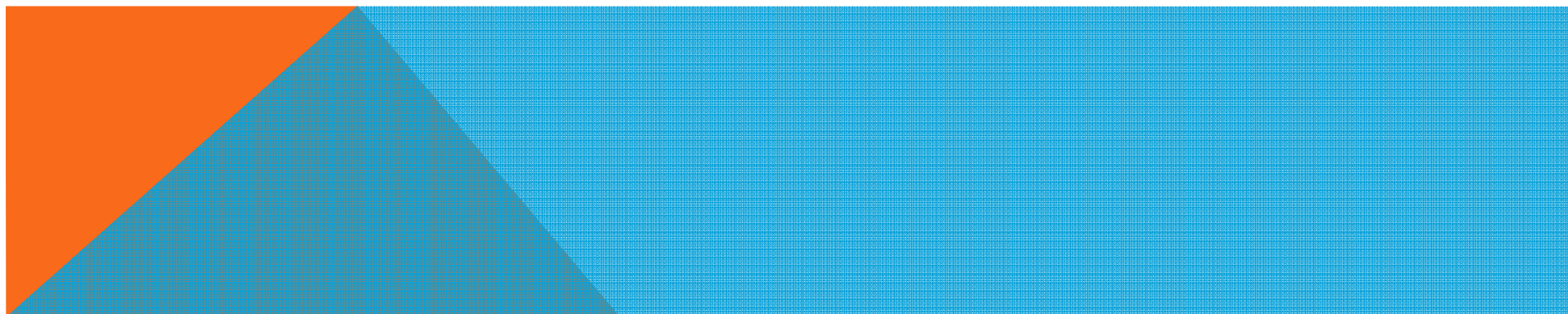
VAŽNOST AUTORSKOG PRAVA VS. STVARNOST

- Stalni pritisak na znanstvenike da objavljuju što više radova („publish or perish”);
- Obveza objave u časopisima koje indeksiraju međunarodne baze podataka
- Izbor časopisa prema IF ili rangu (kvartili)
- Obveze koje nameću financijeri projekata

- A što s autorskim pravima?
  - Autori prepušteni na milost i nemilost časopisima
  - Komercijalni časopisi – traže financijski interes, ograničavaju prava autora
  - Nekomercijalni časopisi – ponekad nemaju uređena autorsko-pravna pitanja
  - Ugovori o prijenosu (imovinskih) autorskih prava s autora na časopis
  - Creative Commons licence

UGOVORI O PRIJENOSU AUTORSKIH PRAVA

- Kod komercijalnih časopisa potpisom ugovora autor se najčešće odriče prava na naknadnu široku distribuciju vlastitog rada
- S razvojem pokreta otvorenog pristupa (Open Access), financijeri istraživanja počeli su obvezivati znanstvenike da objavljuju radove u OA, što je moguće ostvariti na 2 načina:
  - Zlatnim putem otvorenog pristupa
  - Zelenim putem otvorenog pristupa
- Veliki izdavači danas uglavnom dopuštaju objavu određene inačice radu na vlastitim mrežnim stranicama ili u institucijskim repozitorijima (zeleni put OA)

PRIMJER UGOVORA O PRIJENOSU AUTORSKIH PRAVA

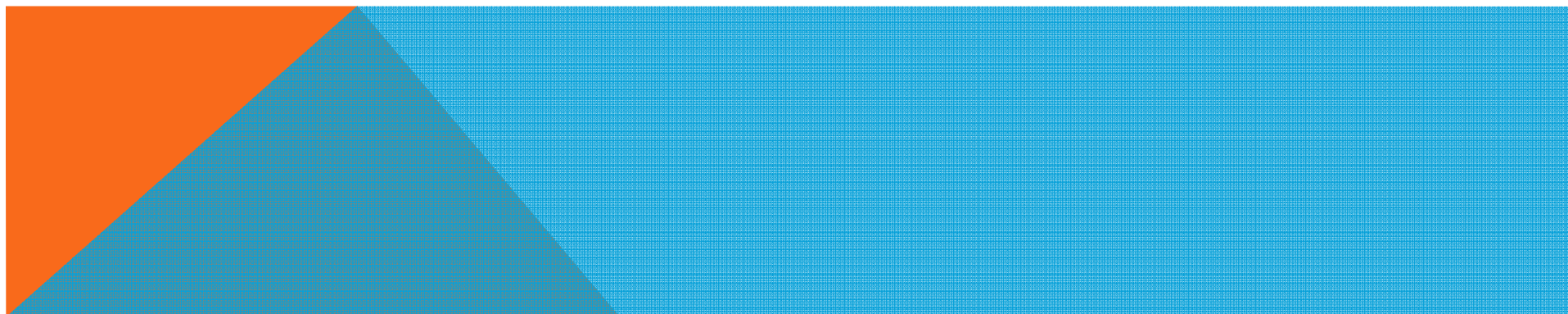
Springer Copyright Transfer Statement:

The copyright assignment includes without limitation the exclusive, assignable and sublicensable right, unlimited in time and territory, to reproduce, publish, distribute, transmit, make available and store the article, including abstracts thereof, in all forms and media of expression now known or developed in the future, including pre- and reprints, translations, photographic reproductions and microform. Springer may use the article in whole or in part in electronic form...

Authors may self-archive the **Author's accepted manuscript** of their articles on their own websites.

Authors may also **deposit this version of the article in any repository**, provided it is only made publicly available **12 months after official publication** or later.

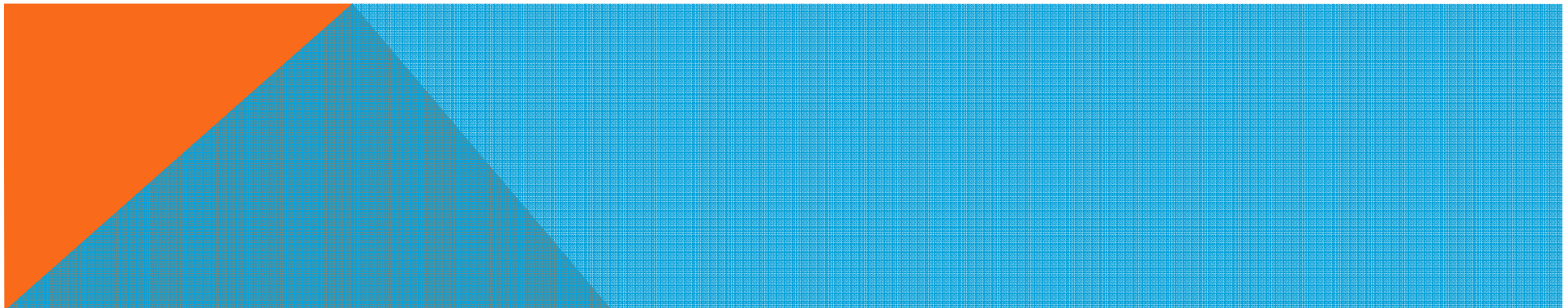
He/she **may not use the publisher's version** (the final article),

PRIMJER UGOVORA O PRIJENOSU AUTORSKIH PRAVA

Elsevier Copyright Transfer Agreement:

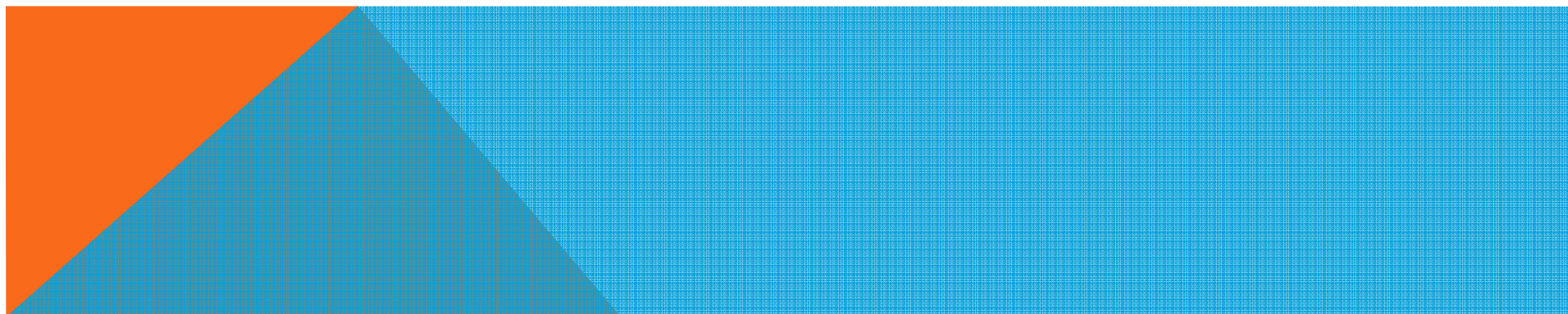
- **Preprint:** Authors can share their preprint anywhere at any time.
- **Accepted Manuscript:** Authors can share their accepted manuscript:
  - **Immediately**
    - via their non-commercial personal homepage or blog
    - via their research institute or institutional repository for internal institutional uses or as part of an invitation-only research collaboration work-group
  - **After the embargo period**
    - via non-commercial hosting platforms such as their institutional repository
- **Published journal article:** The author may share a link

UGOVORI O PRIJENOSU AUTORSKIH PRAVA

- **Predrecenzijska verzija rukopisa (tzv. preprint)**
  - verzija rukopisa koja je inicijalno poslana na recenzijski postupak
  - sadržajno se razlikuje od rukopisa prihvaćenog za objavljivanje i/ili objavljenog PDF-a
- **Verzija rukopisa prihvaćena za objavljivanje (tzv. postprint)**
  - verzija rukopisa koja je prošla recenzijski postupak te je prihvaćena za objavljivanje.
  - sadržajno je identična objavljenom PDF-u rada, a od njega se razlikuje jedino grafički
- **Objavljena/završna verzija rada (tzv. izdavačeva verzija rada / version of record)**
  - završna, službeno objavljena verzija rada (najčešće u PDF formatu).
  - sadržajno je identična rukopisu prihvaćenom za objavljivanje, no od njega se razlikuje vizualno jer prijelom objavljenog PDF-a rada izrađuje sam izdavač
  - najčešće se ne smije pohraniti u institucijski repozitorij u otvorenom pristupu

Search - Publisher copyright policies & self-archiving
[English](#) | [Español](#) | [Magyar](#) | [Nederlands](#) | [Português](#)

 One publisher found when searched for: Publisher: **lippincot**

Publisher:	Lippincott, Williams & Wilkins , United States
Journals:	304 journals (including journals with special policies) - involving 183 other organisations
RoMEO:	This is a RoMEO yellow publisher
Copyright:	example of policy (pdf) - NIH Public Access Policy
Updated:	23-Oct-2013

Although this publisher has default policies, individual journals may have special permissions, especially if they involve other organisations or have paid open access options. Always run a journal title or ISSN search to check.

[Default Policy](#)
Search again?

Journal titles or ISSNs
  Publisher names

Exact phrase only
  All keywords
 Any

[Advanced Search](#)

RoMEO Colour	Archiving policy
Green	Can archive pre-print and post-print or publisher's version/PDF
Blue	Can archive post-print (ie final draft post-refereeing) or publisher's version/PDF
Yellow	Can archive pre-print (ie pre-refereeing)
White	Archiving not formally supported

[More on colours and restrictions](#)

or [View all publishers](#)

Use this site to find a summary of permissions that are normally given as part of each publisher's copyright transfer agreement.

<http://www.sherpa.ac.uk/romeo/index.php>

Search - Publisher copyright policies & self-archiving

One journal found when searched for: **arhiv za higijenu rada i toksikologiju**

Journal:	Arhiv za Higijenu Rada i Toksikologiju (ESSN: 1848-6312)
RoMEO:	This is a RoMEO green journal
Listed in:	DOAJ as an open access journal
Author's Pre-print:	✓ author can archive pre-print (ie pre-refereeing)
Author's Post-print:	✓ author can archive post-print (ie final draft post-refereeing)
Publisher's Version/PDF:	✓ author can archive publisher's version/PDF
General Conditions:	<ul style="list-style-type: none"> • On authors' personal website or institutional repository • Published source must be acknowledged • Must link to journal homepage with DOI • Creative Commons Attribution Non-Commercial No Derivatives License • Publisher's version/PDF may be used • NIH Authors articles will be automatically submitted to PubMed Central upon online publication • If required by funding agency, authors may use a Creative Commons Attribution License
Mandated OA:	Compliance data is available for 7 funders
Notes:	<ul style="list-style-type: none"> • All titles are open access journals • Publisher last contacted on 27/03/2014
Copyright:	Repository Policy - Copyright and License Statement
Updated:	09-Apr-2014 - Suggest an update for this record
Link to this page:	http://www.sherpa.ac.uk/romeo/issn/1848-6312/
Published by:	De Gruyter Open (according to DOAJ) - Green Policies in RoMEO

This summary is for the journal's *default* policies, and changes or exceptions can often be negotiated by authors.
All information is correct to the best of our knowledge but should not be relied upon for legal advice.

Search again?

Journal titles or ISSNs
 Publisher names

Exact title
 starts with
 contains
 ISSN

RoMEO Colour	Archiving policy
Green	Can archive pre-print and post-print or publisher's version/PDF
Blue	Can archive post-print (ie final draft post-refereeing) or publisher's version/PDF
Yellow	Can archive pre-print (ie pre-refereeing)
White	Archiving not formally supported

<http://www.sherpa.ac.uk/romeo/index.php>

RoMEO Statistics

[English](#) | [Español](#) | [Magyar](#) | [Nederlands](#) | [Portugués](#)

Statistics for the 2214 publishers in the RoMEO database

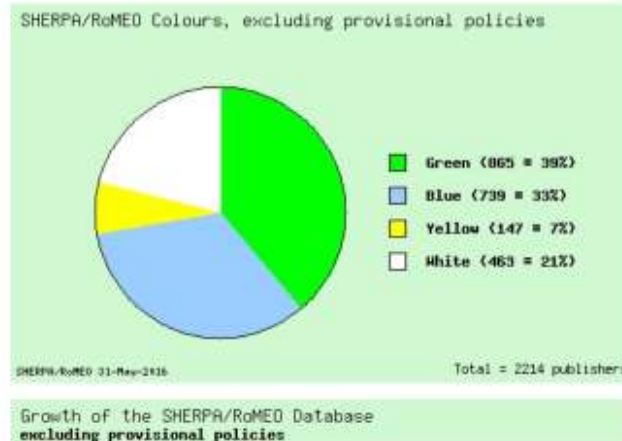
These statistics are for publishers' default policies, and exclude both provisional policies and special policy exceptions.

Provisional records for 1 additional publishers have been excluded. You may redisplay these statistics to [include the provisional policies](#).

RoMEO has 335 additional policies for special exceptions.

RoMEO colour	Archiving policy	Publishers	%
green	Can archive pre-print and post-print	865	39
blue	Can archive post-print (ie final draft post-refereeing)	739	33
yellow	Can archive pre-print (ie pre-refereeing)	147	7
white	Archiving not formally supported	463	21

Summary: 79% of publishers on this list formally **allow** some form of self-archiving.

<http://www.sherpa.ac.uk/romeo/index.php>

Licence

Imenovanje CC BY

Ova licenca dopušta drugima da distribuiraju, remiksiraju, mijenjaju i prerađuju Vaše djelo, čak i u komercijalne svrhe, dokle god Vas navode kao autora izvornog djela. To je najotvorenija licenca koju nudimo. Preporučamo je za maksimalnu diseminaciju i daljnje korištenje licenciranih materijala.

[Pogledajte sažetak licence \(Commons Deed\)](#) |
[Pogledajte Pravni kod](#)

Imenovanje-Dijeli pod istim uvjetima CC BY-SA

Ova licenca dopušta drugima da remiksiraju, mijenjaju i prerađuju Vaše djelo, čak i u komercijalne svrhe, dokle god Vas navode kao autora i licenciraju nova djela bazirana na Vašem pod istim uvjetima. Ova licenca se često uspoređuje s "copyleft" licencama slobodnog softvera i softvera otvorena koda. Sva nova djela bazirana na Vašem imat će istu licencu, tako da će sve daljnje prerade također dopuštati komercijalno korištenje. To je licenca koju koristi Wikipedia, tako da je posebno preporučamo za materijale koji bi mogli imati koristi od uklapanja sa sadržajima s Wikipedije ili slično licenciranih projekata.

[Pogledajte sažetak licence \(Commons Deed\)](#) |
[Pogledajte Pravni kod](#)

Imenovanje-Bez prerada CC BY-ND

Ova licenca dopušta redistribuiranje, komercijalno i nekomercijalno, dokle god se djelo distribuira cjelovito i u neizmijenjenom obliku, uz isticanje Vašeg autorstva.

[Pogledajte sažetak licence \(Commons Deed\)](#) |
[Pogledajte Pravni kod](#)

Imenovanje-Nekomercijalno CC BY-NC

Ova licenca dopušta drugima da remiksiraju, mijenjaju i prerađuju Vaše djelo u nekomercijalne svrhe, iako njihova nova djela bazirana na Vašem moraju Vas navesti kao autora i biti nekomercijalna, ona pritom ne moraju biti licencirana pod istim uvjetima.

[Pogledajte sažetak licence \(Commons Deed\)](#) |
[Pogledajte Pravni kod](#)

Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima CC BY-NC-SA

Ova licenca dopušta drugima da remiksiraju, mijenjaju i prerađuju Vaše djelo u nekomercijalne svrhe, pod uvjetom da Vas navedu kao autora izvornog djela i licenciraju svoja djela nastala na bazi Vašeg pod istim uvjetima.

Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada CC BY-NC-ND

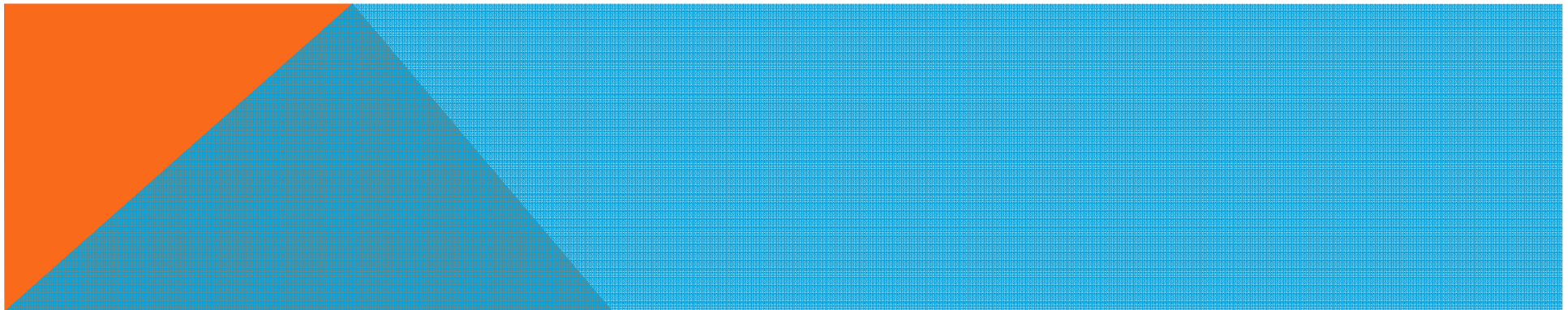
Ovo je najrestriktivnija od naših šest osnovnih licenci – dopušta drugima da preuzmu Vaše djelo i da ga dijele s drugima pod vjetom da Vas navedu kao autora, ali ga ne smiju mijenjati ili koristiti u komercijalne svrhe.

[Pogledajte sažetak licence \(Commons Deed\)](#) |
[Pogledajte Pravni kod](#)

Creative Commons licence

SAVJET AUTORIMA

- Pažljivo proučite upute autorima i ugovore o prijenosu autorskih prava
- TRUDITE SE ZADRŽATI SVOJA PRAVA
- Ako niste u mogućnosti objavljivati u časopisima koji slijede zlatni put otvorenog pristupa, iskoristite mogućnost pohrane u institucijskim i sličnim repozitorijima
  - REPOZITORIJ MEDICINSKOG FAKULTETA
  - CROSBİ

**REPOZITORIJ
MEDICINSKOG FAKULTETA
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU :
10 GODINA POSLIJE**

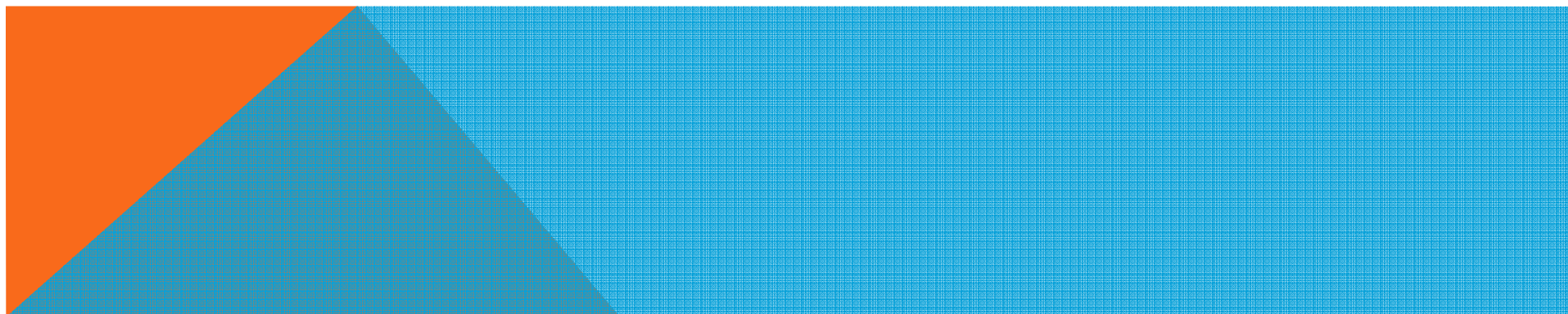
HELENA MARKULIN

MEDICINSKI FAKULTET

SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

REPOZITORIJ MEDICINSKOG FAKULTETA

- Zbirka znanstvenih i stručnih radova u elektroničkom obliku, koju posjeduje, kontrolira i diseminira određena institucija ili više njih (fakulteti i/ili sveučilišta),
- Osnovna obilježja institucijskih repozitorija su:
  - pripadnost instituciji,
  - znanstveno-obrazovni sadržaj,
  - kumulativnost i stalnost,
  - otvorenost i interoperabilnost,
- U izgradnji institucijskih repozitorija svoj interes pronalaze:
  - autori (povećavaju dostupnost i vidljivost vlastite znanstvene produkcije),
  - matične ustanove (predstavljaju svoj rad pred tijelima koja ih financijski podupiru i pred znanstvenom javnošću).

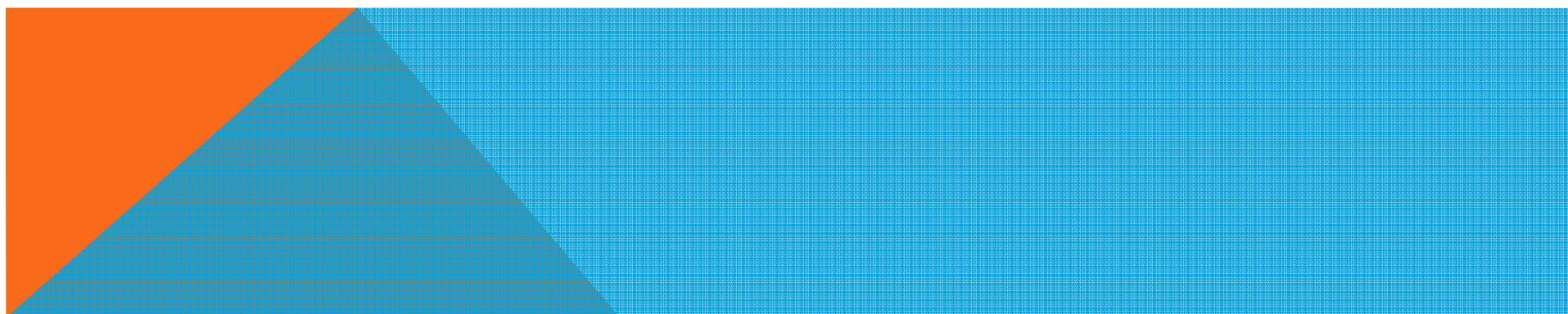
REPOZITORIJ MF

-2005. god. započele su pripreme projektnog tima (knjižničari i informatički stručnjak).

-Predstavljen znanstvenoj i stručnoj javnosti 2006. god,

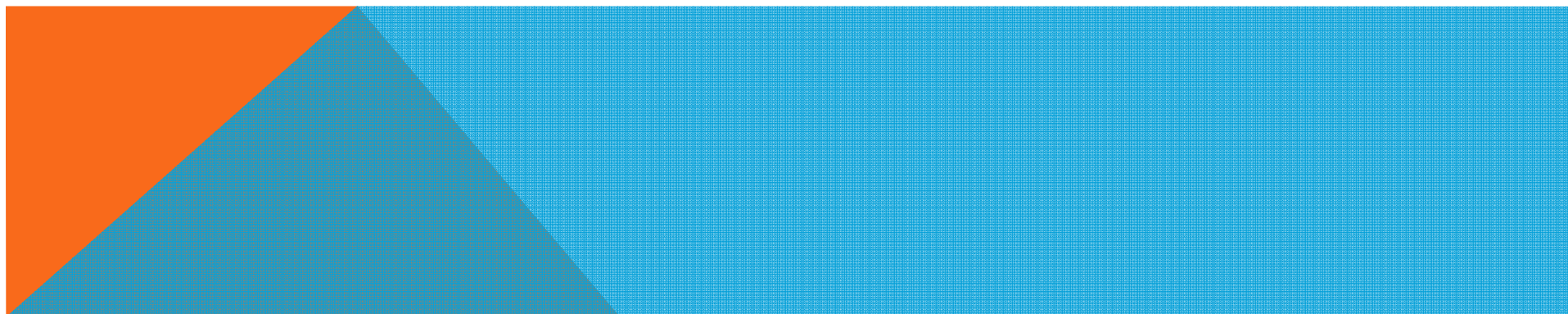
-Slobodno dostupni softver

-EPrints 3 (Sveučilište u Southamptonu);

REPOZITORIJ MF

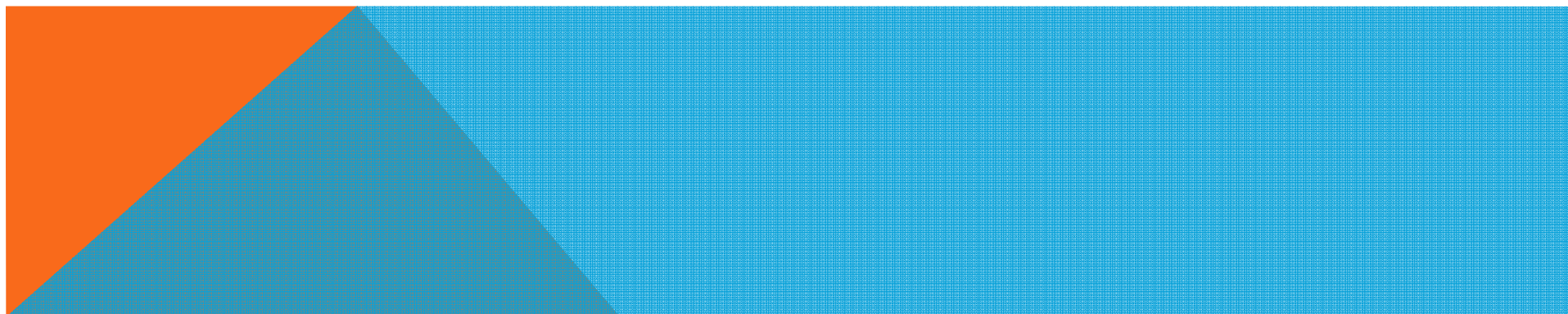
- Iako je za institucijski repozitorij specifično da autori sami unose radove, projektni tim je odlučio blokirati funkciju samoarhiviranja (knjižničari unose i ažuriraju podatke).
- Institucijski repozitorij okuplja ocjenske radove (doktorski radovi / magistarski radovi), članke objavljene u recenziranim časopisima, konferencijska priopćenja, knjige i poglavlja iz knjiga, uz mogućnost uključivanja i drugih oblika građe ako se za to ukaže potreba.

REPOZITORIJ MF

Doktorski radovi:

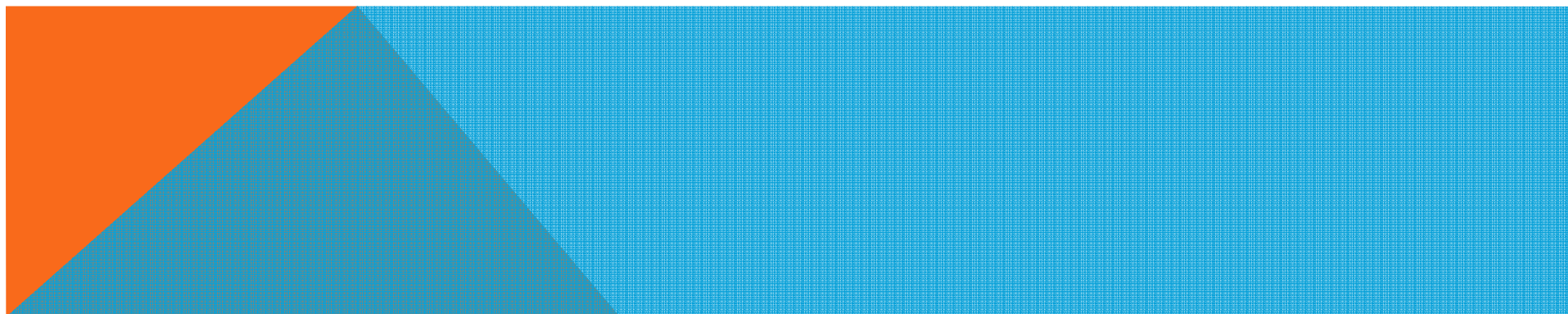
- obranjeni na Medicinskom fakultetu od 2003. god.,
- studenti poslijediplomskog studija prilikom predaje doktorskog rada odlučuju žele li rad pohraniti odmah u institucijski repozitoriji ili s odgodom,
- obrazac (odmah nakon obrane / s odgodom do 24 mjeseca);

REPOZITORIJ MF

Članci:

- pretražujući knjižnici dostupne izvore identificiramo autore,
- proučavamo politiku pojedinih izdavača glede autorskih prava,
- kontaktiramo autore tražeći suglasnost za objavljivanje i inačicu rada koju propisuje izdavač,
- objavujemo odgovarajuću inačicu rada.

REPOZITORIJ MF

- Članci (1315)
- Knjige (1)
- Poglavlja (7)
- Konferencijska priopćenja (9)

- Ocjenski radovi:
doktorski radovi (517)
magistarski radovi (1)

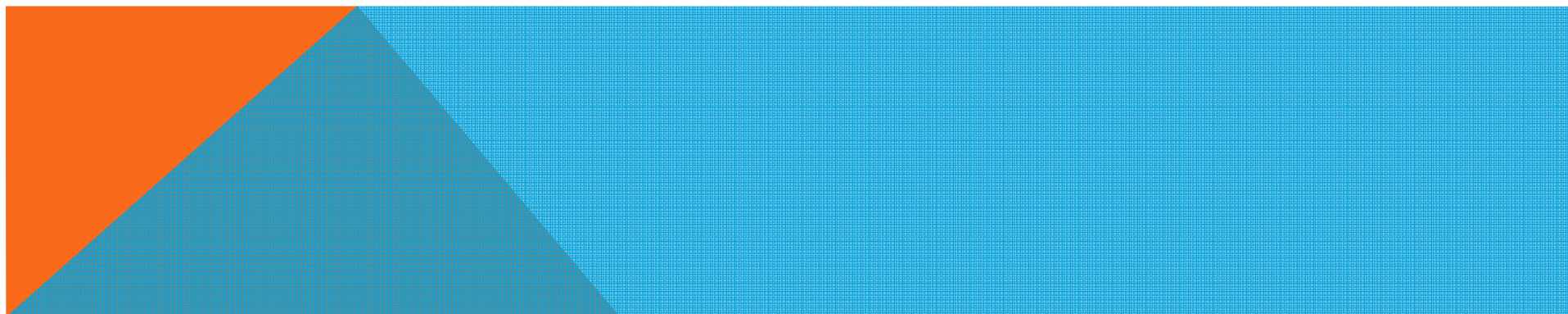
REPOZITORIJ MF

Doktorski radovi:

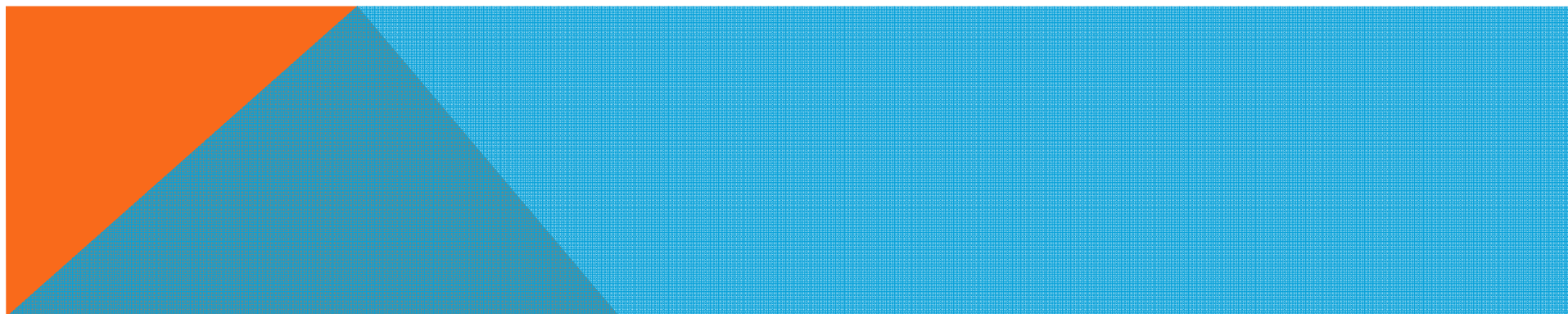
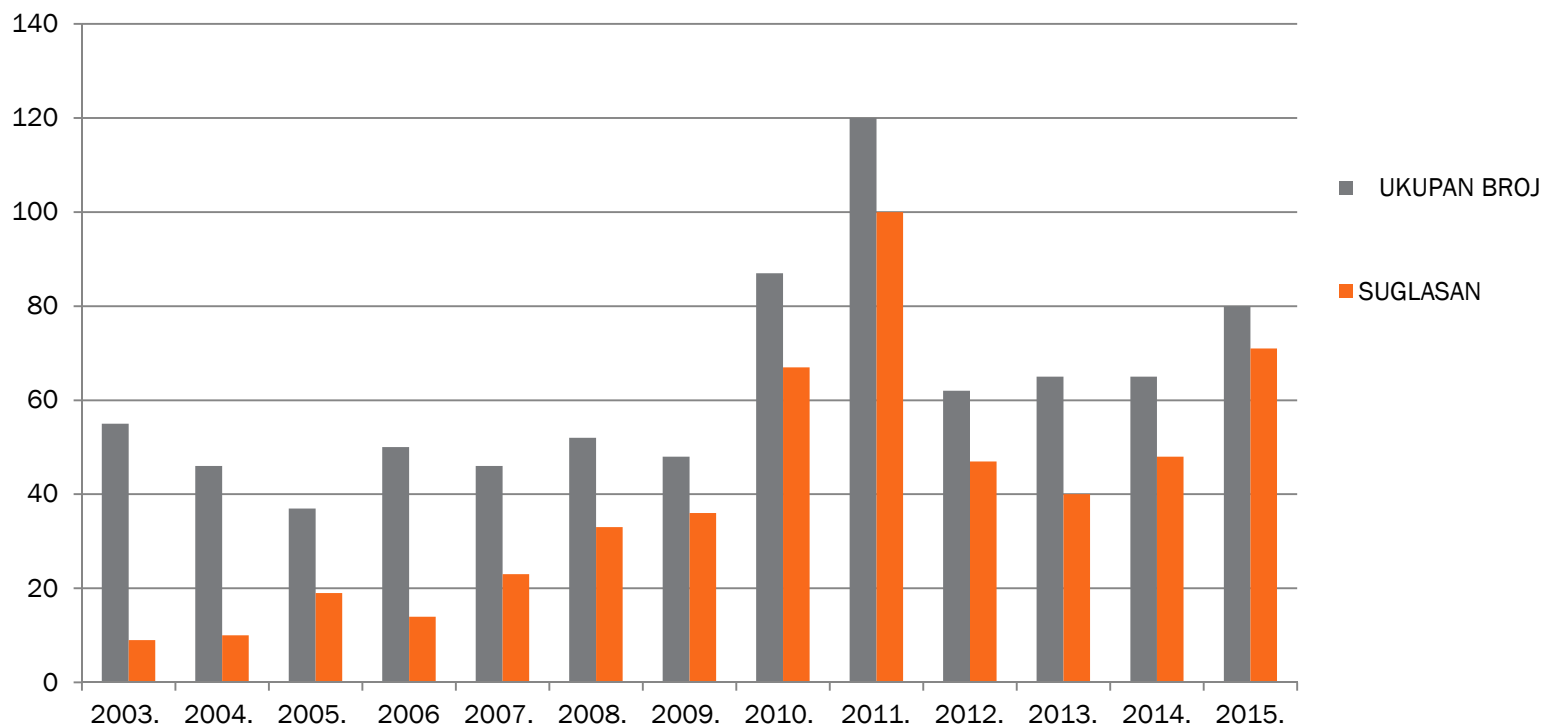
- od 813 zahtjeva dobili smo

517 suglasnosti (63,6%);

GODINA	UKUPAN BROJ	SUGLASAN
2003.	55	9
2004.	46	10
2005.	37	19
2006.	50	14
2007.	46	23
2008.	52	33
2009.	48	36
2010.	87	67
2011.	120	100
2012.	62	47
2013.	65	40
2014.	65	48
2015.	80	71

REPOZITORIJ MF

REPOZITORIJ MF

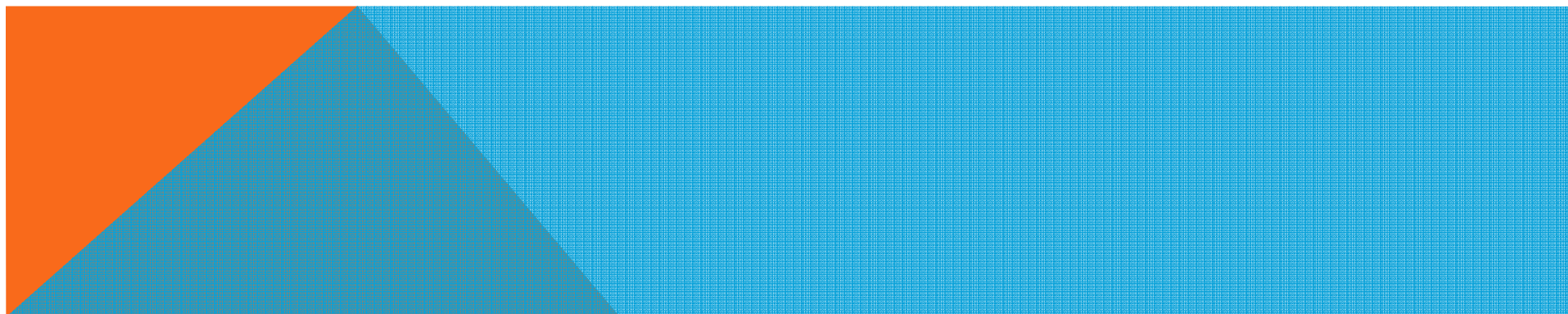
Prebiranje:

- NLM klasifikacija
- mentor
- autor
- vrsta rada
- godina
- katedra

Pretraživanje:

- jednostavno
- napredno

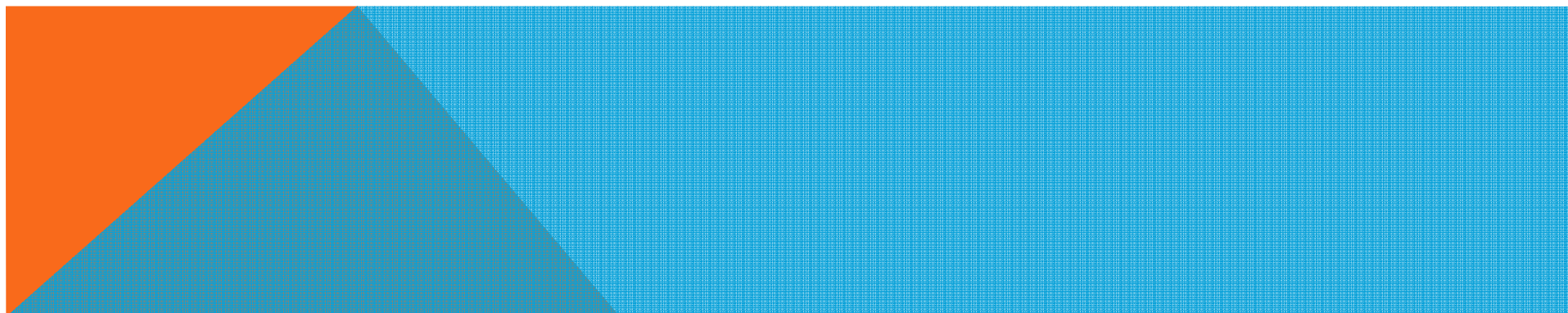
(naslov, autor, sažetak,
datum MeSH, NLM
klasifikacija, vrsta
rada...)

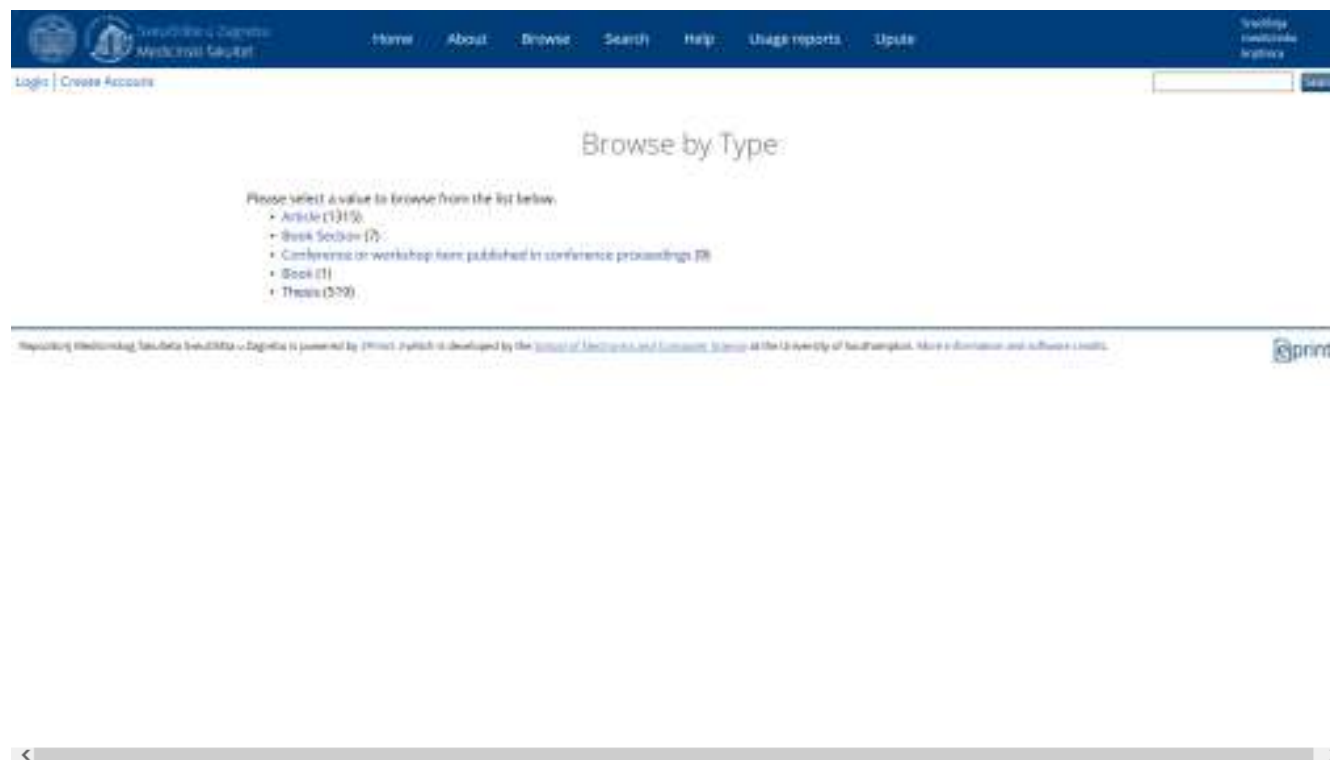

REPOZITORIJ MF

The screenshot displays the MF Repository website interface. At the top, there is a navigation bar with the following links: Home, About, Browse, Search, Help, Usage reports, and Update. On the right side of the navigation bar, there are links for "Tracing", "Feedback", and "Helpdesk". Below the navigation bar, there is a search bar with the text "Search" and a "Search" button. A dropdown menu is open under the "Browse" link, showing the following options: "Browse by Year", "Browse by Subject", "Browse by Departments", "Browse by Author", "Browse by Mentor", and "Browse by Document type". The main content area features a search form with a "Search" button and a "the form" button. Below the search form, there are several filter options: "Documents: all of", "Title: all of", "Creators/Email: all of", "Abstract: all of", "References: all of", "Date:", and "MESH: all of". A "Subjects" section is also visible, listing various classification categories such as "Other Classification", "Q5 Human Anatomy", "Q5 1-132 Anatomy", "Q5 594-599 Histology", "Q5 604-681 Embryology", "Q7 Physiology", "Q7 1-33.1 Reference Works - General Works", "Q7 164-172 Human Physiology", "Q7 180-245 Physiology - Hygiene", "Q7 250-275 Leisure Activities, Sports Medicine", and "Q7 54-57.5 Physics, Mathematics, Engineering". At the bottom of the page, there are checkboxes for "Article" and "Correspondence".

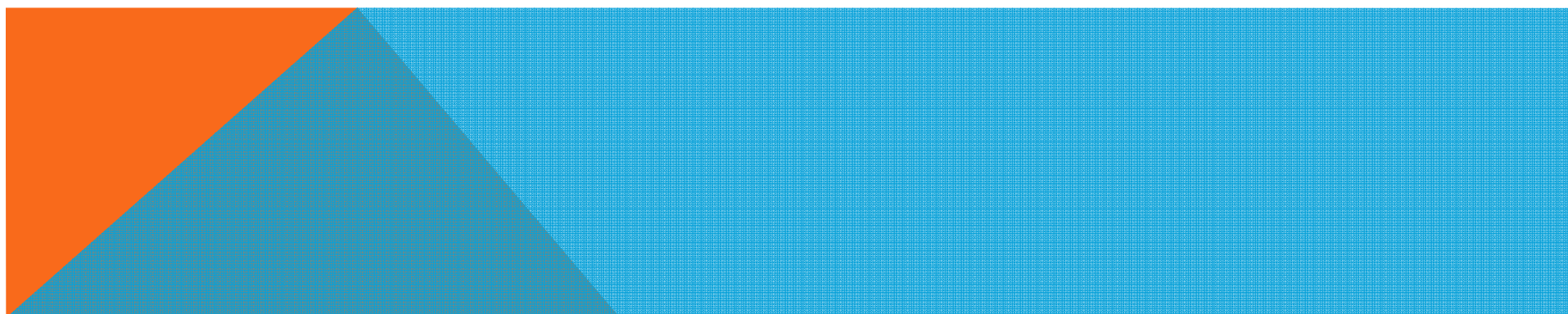
REPOZITORIJ MF

The screenshot displays the MF Repository website interface. At the top, there is a dark blue navigation bar with the repository's name and logo on the left, and menu items (Home, About, Browse, Search, Help, Usage reports, Update) on the right. Below the navigation bar, there are links for 'Login' and 'Create Account' on the left, and a search bar with a 'Search' button on the right. The main content area is titled 'Browse by Type' and includes a prompt: 'Please select a value to browse from the list below.' Below this prompt is a bulleted list of document types: Article (1315), Book Section (7), Conference or workshop item published in conference proceedings (8), Book (1), and Thesis (200). At the bottom of the page, there is a footer with a small text line and the 'prints' logo on the right. A horizontal navigation bar with left and right arrow icons is located below the footer.

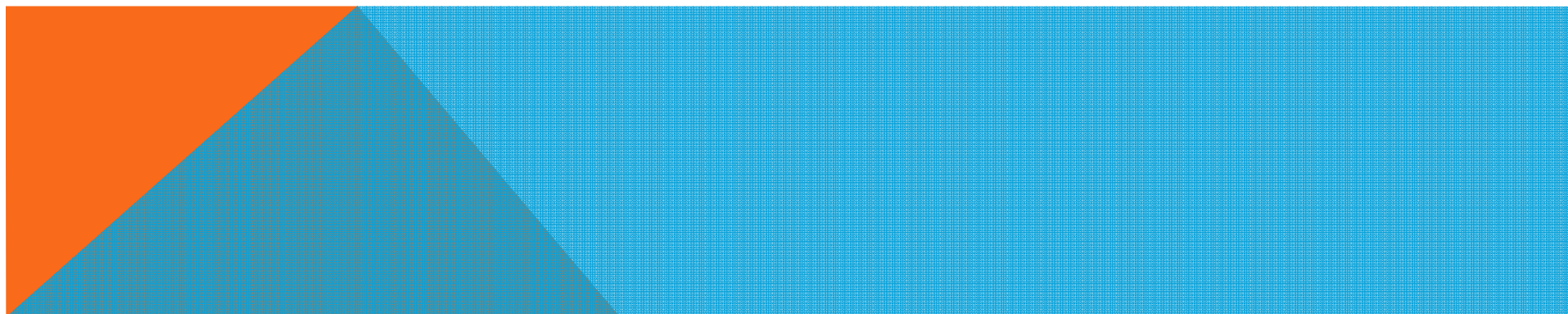
Repository Medicinski fakulteta Sveučilišta u Zagrebu is powered by [prints](#), which is developed by the [School of Electronics and Computer Science](#) at the University of Southampton. [More information and software credits.](#)

[prints](#)

REPOZITORIJ MF

The screenshot shows the 'Advanced Search' page of the MF Repository. The header includes the University of Zagreb Medical Faculty logo and navigation links: Home, About, Browse, Search, Help, Usage reports, and Update. A search bar is located in the top right corner. The main content area features a 'Search' button and a 'Reset the form' button. Below these are several search criteria fields, each with a dropdown menu set to 'all of': Documents, Title, Creators/Email, Abstract, References, Date, and MeSH. The MeSH field is expanded, showing a list of subject terms: Other Classification, QS Human Anatomy, ...QS 1-132 Anatomy, ...QS 504-539 Histology, ...QS 604-681 Embryology, QT Physiology, ...QT 1-33.1 Reference Works, General Works, ...QT 104-172 Human Physiology, ...QT 180-245 Physiology, Hygiene, ...QT 250-275 Leisure Activities, Sports Medicine, ...QT 34-37.5 Physics, Mathematics, Engineering, and Any of these. At the bottom, there are checkboxes for 'Article' and 'Composition'.

Statistics Overview

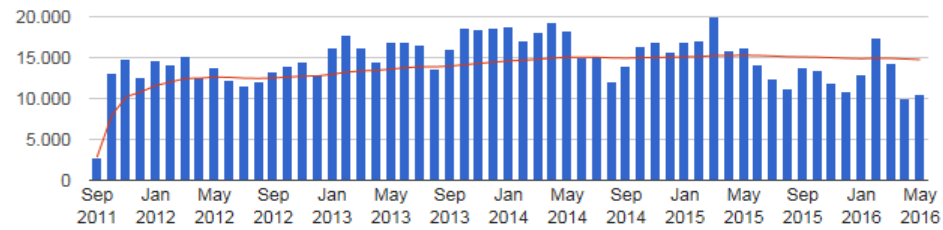
All items

Filter Items

Dates

Available Reports

Downloads

Activity Overview

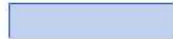
1,851 Items

839,927 Downloads

100% Full text

100% Open access

Most downloaded items

- Vrijednost ciljanog ultrazvučnog pregleda u dijagnostici lezija uočenih na magnetskoj rezonanciji dojke na postkontrastnim suptrakcijskim sekvencama [The value of second look US examination in diagnosis of MRI detected breast lesions on dynamic postcontrast sequences] **14,600**
- Temelji neuroznanosti **10,978**
- Obilježja bolesnika oboljelih od sistemskog eritemskog lupusa u Republici Hrvatskoj **9,855**
- Liječenje infertiliteta uzrokovanog HLA-D statusom roditelja **9,183**
- Prognostička vrijednost CT morfoloških karakteristika nemikrocelularnih karcinoma pluća u IA i IB stadiju bolesti **8,042**

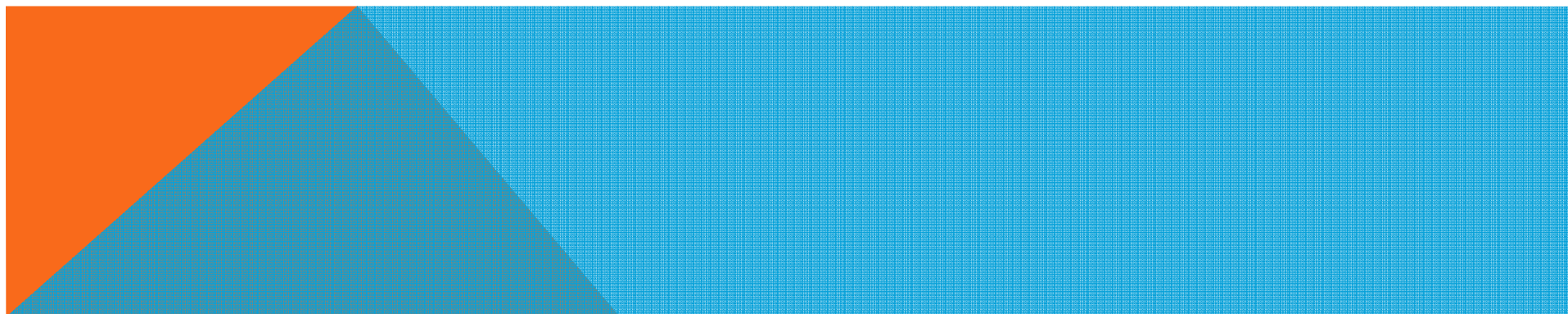
Top Authors

- Kostović, Ivica **14,719**
- Huzjan Korunić, Renata **14,600**
- Judaš, Miloš **13,846**
- Habek, Mario **10,270**
- Cerovec, Mislav **9,871**

10 25 50 all

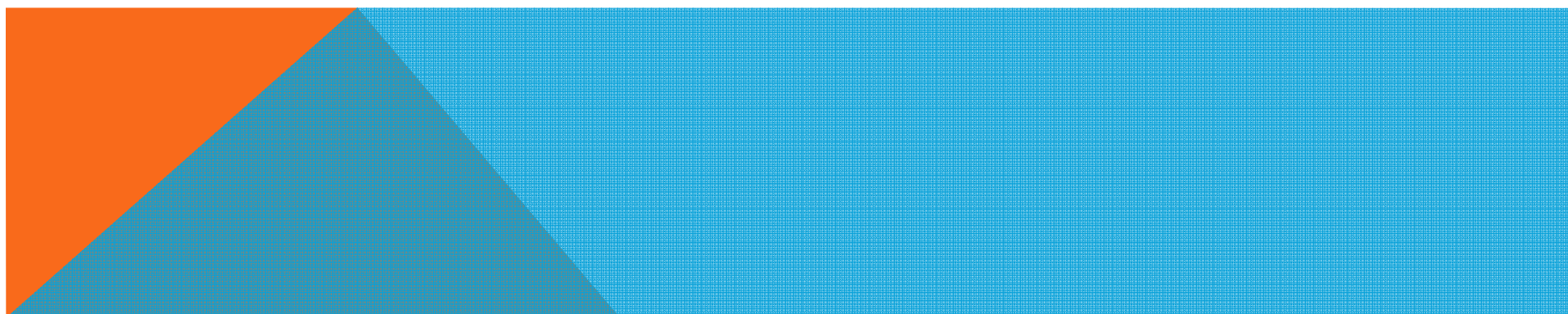
REPOZITORIJ MF

- Otvoreni pristup znanstvenim informacijama, posebice rezultatima istraživanja financiranih javnim fondovima, neophodan je za razvoj znanosti i društva u cjelini
- Aktivnim sudjelovanjem u izgradnji i upravljanju institucijskim repozitorijima, knjižničari dodaju novu vrijednost svojoj tradicionalnoj ulozi prikupljanja, obradbe i čuvanja objavljenih spoznaja, ali sada u digitalnom okružju.
- Institucijski repozitoriji je važan segment digitalne infrastrukture modernog fakulteta, odnosno sveučilišta

REPOZITORIJ MF

Repozitorij
Medicinskog
fakulteta
Sveučilišta u
Zagrebu [link](#)

HVALA NA POZORNOSTI!

HELENA MARKULIN
LEA ŠKORIĆ